

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

3142.2-DOK

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
CENTRALNA KOMISJA REGULAMINOWA
L. dz. 426 / C. K. R. 43

KOMISJA REGULAMINOWA PIECHOTY

TYLKO DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

31.42.2-DOK

DOKTRYNA TAKTYCZNEGO UŻYCIA DYWIZJI I DYWIZJI PANCERNEJ

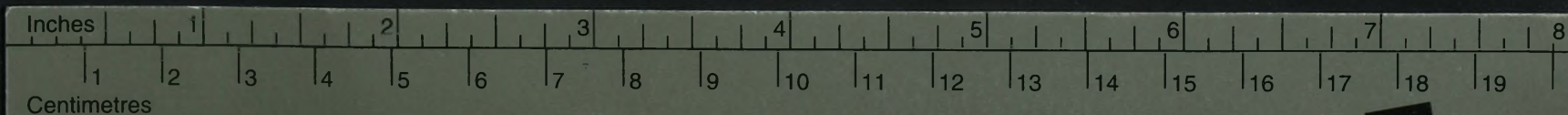
Część I-III

355.133

~~WOJSKO POLSKIE~~
~~Sztab Generalny~~
~~Biblioteka~~
~~Nr 7-5927~~

WIELKA BRYTANIA
1943

73-246

Colour Chart #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

3142.2-DOK

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

CENTRALNA KOMISJA REGULAMINOWA

L. dz. 426 / C. K. R. 43

KOMISJA REGULAMINOWA PIECHOTY

TYLKO DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

31.42.2-DOK

DOKTRYNA TAKTYCZNEGO UŻYCIA DYWIZJI I DYWIZJI PANCERNEJ

Część I-III

355.133

~~WOJSKO POLSKIE~~

~~Sztab Generalny~~

~~Biblioteka~~

~~Nr 7-5927~~

WIELKA BRYTANIA

1943

KOMISJA REGULAMINOWA PIECHOTY

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
Centralna Komisja Regulaminowa

Tylko do użytku służbowego

DOKTRYNA TAKTYCZNEGO UŻYCIA
DYWIZJI I DYWIZJI PANCERNEJ

Treść:

Część I Wstęp
Część II Dywizja
Część III Dywizja Pancerna

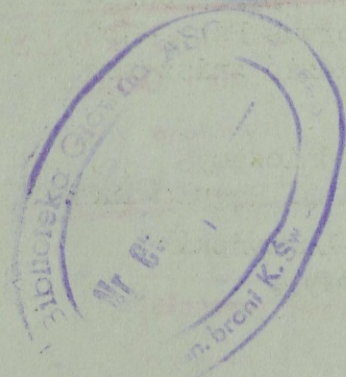
Tłumaczenie:

"Doctrine for the Tactical Handling
of the Division and the Armoured
Division. Part I-III. G.H.Q. Home
Forces, October 1942"

WIELKA BRYTANIA
LIPIEC 1943
Stron 40. Zał. 4

80020

KOMISJA REGULAMINOWA PIECHOTY

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
Centralna Komisja Regulaminowa
L.dz.426/C.K.R.43.

M.p., dnia 13 lipca 1943r.

Instrukcja "Doktryna taktycznego użycia dywizji i dywizji pancernej" podaje wytyczne ustalone przez Dowództwo Lądowych Sił Zbrojnych na Wyspach Brytyjskich /G.H.Q. Home Forces, October 1942/ i oparte na studiach wyższych dowódców w brytyjskiej Wyższej Szkole Wojennej.

Części I, II i III omawiają zasady użycia taktycznego tych wielkich jednostek. Część IV, która niebawem wyjdzie, zawiera wytyczne dla działu kwatermistrzowskiego.

Na podstawie rozkazu Ministra Obrony Narodowej - Biuro Ministra Ldz.765/W.Og. z dn.11 marca 1943r. proszę PP.Dowódców W.J. wycofać z użycia instrukcję o tym samym tytule, wydaną przez I Korpus Panc.-Mot. Szt.O.III. /Grudzień 1942 i Styczeń 1943/ oraz zarządzić zniszczenie tych egzemplarzy.

Przewodniczący
Centralnej Komisji Regulaminowej
/-/ Narbut-Luczyński
gen. bry g.

C Z E Ś Ć I.

W S T Ę P .

CECHY CHARAKTERYSTYCZNE OBU TYPOW DYWIZYJ.

1. Zadania wzajemnie się uzupełniające.

Mimo tego, że oba typy dywizyj mają wspólne cechy charakterystyczne, każda z nich przeznaczona jest do spełniania odmiennego zadania. Ogólnie rzecz biorąc, polega ono w odniesieniu do dywizji na stworzeniu dogodnych warunków walki /przez przełamanie/, a w odniesieniu do dywizji pancernej na ich wykorzystaniu.

Stąd wynika, że uzupełniają się one wzajemnie, z tym jednak, że dywizje pancerne - odmiennie wyposażone i stosujące odmienną taktykę - rzadko kiedy sprzęgnięte będą z dywizjami w jakiegokolwiek fazie wspólnie prowadzonej walki, jakkolwiek działania ich będą skoordynowane dla osiągnięcia wspólnego celu.

2. Charakter zaczepny.

Oba typy dywizyj przeznaczone są w zasadzie do działań zaczepnych i nie są w stanie rozwinąć w pełni swych możliwości o ile ich charakter zaczepny nie zostanie wykorzystany w każdym działaniu do ostatnich granic.

3. Podstawowa wielka jednostka.

Dywizja jest wielką jednostką podstawową w obu wypadkach, a jej siła uderzeniowa może być doprowadzona do maksimum jedynie drogą skoordynowania działania wszystkich rodzajów broni, które wchodzi w jej skład. Dywizję dzieli się jedynie w wyjątkowych wypadkach na samodzielne grupy brygadowe, gdy chodzi o spełnienie specyficznych zadań o ograniczonym zakresie.

DOWODZENIE /ROZKAZODAWSTWO I KONTROLA WYKONANIA/.

4. Główna oś dywizji /Centre line/.

Główną osią dywizji jest droga, którą posuwa się dowództwo dywizji. Ustala ją dowódca korpusu. Główne osie dla poszczególnych jednostek, wchodzących w skład dywizji ustalają właściwi dowódcy. Granice pasów działań podaje się jedynie wtedy, gdy chce się uniknąć zamieszania pomiędzy W.J. lub oddziałami na skrzydłach.

5. Linie kontrolne /Report lines/.

Linie kontrolne, czyli linie, których przekroczenie należy meldować, ustala się w razie konieczności. Linie te nie mają znaczenia taktycznego; powinny one opierać się na jasno określonych przedmiotach w terenie - jak np. rzeki, drogi poprzeczne lub linie kolejowe.

6. Skoki /Bounds/.

Celem skoordynowania ruchu wielkiej jednostki wyznacza się na jej osi ruchu niektóre ważne pod względem taktycznym przedmioty terenowe jako granice poszczególnych skoków /bounds/. Po wykonaniu takiego skoku wielka jednostka lub oddział rozpoczyna bezzwłocznie dalsze posuwanie się naprzód, chyba że trzeba zabezpieczyć sobie posiadanie danego przedmiotu z powodów natury taktycznej.

7. Cisza radiowa.

Należy wziąć pod uwagę ciszę radiową lub ograniczenia w użyciu radia jako jeden ze sposobów postępowania, który dowódca powinien zastosować dla ukrycia tak ruchu dywizji jak i własnego zamiaru przed nieprzyjacielem. Ograniczenie w użyciu radia

podczas marszu bojowego dywizji spowoduje niewątpliwie opóźnienia, do których nie wolno dopuścić, za wyjątkiem specjalnych okoliczności.

ZASADY UŻYCIA OBU TYPÓW DYWIZYJ.

8. Prostota.

Można wykorzystać ruchliwość i elastyczność obu typów dywizyj jedynie wtedy, gdy stosuje się prosty plan i proste sposoby działania. Skomplikowane plany udają się rzadko w czasie wojny.

9. Koncentracja wysiłku.

Na bitwę należy patrzeć jako na pewną całość, w której wojsko lądowe i lotnictwo odgrywają właściwe sobie role. Ześrodkowanie na jednym przedmiocie wszystkich środków walki, które są do dyspozycji, stanowi w najszerszym zakresie podstawę każdego planu działania.

10. Dowodzenie na wyższym szczeblu.

Dowódca armii i dowódca korpusu muszą jasno wyrazić swe rozkazy oraz dopilnować dokładnego ich wykonania. Dywizje i dywizje pancerne otrzymują swoje ściśle określone zadania, które bezpośrednio są związane z powodzeniem planu działania dowódcy korpusu lub dowódcy armii.

11. Inicjatywa.

Nie ma powodzenia w bitwie bez inicjatywy. Gdy się raz uzyskało inicjatywę, utrzymuje się ją przez szybkość i przez uporczywość w następnych fazach walki. Zależy to zarówno od przewidywania jak i od planowania na długą metę.

12. Ugrupowanie wstępne.

Ugrupowanie wstępne przed bitwą ma zasadnicze znaczenie. Rzadko kiedy bowiem błąd popełniony w momencie rozwinięcia się, da się naprawić ze względu na szybkość z jaką przeprowadza się nowoczesne działania.

13. Zaskoczenie.

Moment zaskoczenia jest zawsze równie ważny. Maskowanie zamiaru przy pomocy działań pozorowanych i przesunięć nocnych ma swoje znaczenie, lecz głównymi czynnikami zaskoczenia pozostają szybkość i siła uderzeniowa w natarciu.

14. Charakter terenu.

Oba typy dywizyj wrażliwe są na charakter terenu, z tym jednak, że dywizja pancerna jest odcień w większym stopniu zależna. Przy organizowaniu jakiegokolwiek działania trzeba sobie dokładnie zdawać sprawę, jak ważną odgrywa rolę wybór dogodnego pola bitwy dla broni pancernej.

Zajęcie jakiegoś kawałka terenu nigdy nie jest celem samo w sobie. Jest ono jedynie środkiem dla zniszczenia nieprzyjaciela w najdogodniejszych dla nas warunkach.

WSPARCIE LOTNICZE.

15. Rozpoznanie.

Dokładne wiadomości o nieprzyjacielu są warunkiem powodzenia obu typów dywizyj. Znaczną ich część osiągnąć się drogą rozpoznania lotniczego. Większą część rozpoznania lotniczego wykonują specjalnie do tego wyszkolone i przygotowane dywizjony lotnictwa współpracy. Na rozpoznanie to składa się obserwacja własna, rozpoznanie artyleryjskie oraz zdjęcia lotnicze. Ponadto wiadomości ogólniejsze, ni mniej

wartościowe, zostaną zebrane przez myśliwce i bombowce przy spełnianiu ich szczególnych zadań.

16. Zaczepne wsparcia lotnicze.

Jednostki lotnicze myśliwskie i bombowe, które otrzymują swe zadania z dowództwa korpusu lub z dowództwa armii, zapewniają zaczepne wsparcie lotnicze wraz z kładzeniem zasłon dymnych. Wsparcie, na które stać lotnictwo nigdy nie ma dokładności ognia artyleryjskiego ani jego trwałości, lecz wywołuje duży efekt moralny i posiada dużą elastyczność.

Przy zbieraniu elementów do decyzji należy brać z reguły pod uwagę zagadnienie zaczepnego użycia wsparcia lotniczego. Odnosny dowódca lotnictwa musi być zawsze obecny na ważniejszych odprawach, by zapewnić całkowite uzgodnienie działań lotniczych z zamiarem dowódcy wojska lądowego.

C Z Ę Ś Ć II.

D Y W I Z J A.

ROZDZIAŁ A. DANE OGÓLNE.

ORGANIZACJA.

17. Szemat. Szemat organizacji dywizji przedstawia Załącznik Nr 1.

18. Kompanie samochodów ciężarowych do przewozu czołgów /kompanie transporterów/.

Na szczeblu armii znajdują się kompanie samochodów ciężarowych do przewozu czołgów /każda kompania przewieźć może jeden batalion/ w ilości jedna na dywizję. Powiększają one ruchliwość brygady czołgów i pomagają jej w dostosowaniu się do szybkości dywizji, gdy piechota jest przewożoną.

19. Łączność.

Radio stanowi zasadniczy środek dowodzenia i kontroli na szczeblu dywizji. Schemat przedstawiający normalną sieć radiową wewnątrz dywizji podany jest w załączniku Nr 3.-

CECHY CHARAKTERYSTYCZNE DYWIZJI.

20. Rozpoznanie.

a/ Dowodzenie i kontrola rozpoznania lotniczego należy do szczebla korpusu lub armii, lecz każda dywizja posiada środki nasłuchiwania samolotów rozpoznawczych. Lotnictwo daje nam wiadomości z dalekiego rozpoznania podczas marszu zbliżania przed bitwą - a w czasie bitwy melduje o ruchach i rejonach koncentracji odwodów nieprzyjaciela. Nie jest ono w stanie dostarczyć dokładnych danych dotyczących ugrupowań nieprzyjaciela; jedynie fotografia lotnicza może oddać pod tym względem duże usługi.

b/ Rozpoznanie naziemne. Pułk rozpoznawczy zapewnia bliskie rozpoznanie naziemne w czasie zbliżania aż do nawiązania styczności. Jest on tak wyposażony, że może rozpoznawać przez walkę.

Czołgi są ślepe w czasie działania i rozpoznanie na ich korzyść musi być zorganizowane.

21. Siła brygady czołgów. Siła zaczepna dywizji polega na mocy uderzeniowej brygady czołgów.

22. Piechota.

Piechoty w dywizji jest mało; przewożona, jest ona nieelastyczna i bardzo wrażliwa.

23. Tonaż. Dywizja przewozi ciężary do 40 ton i jest wobec tego ograniczona w wyborze dróg dla ruchu. Ciężar transportera z czołgiem wynosi 70 ton, co powoduje dalsze ograniczenia w wyborze dróg.

24. Szybkość. Dywizja posiada pojazdy o bardzo różnej szybkości. Bardzo staranna praca sztabów musi zapobiec tarciom podczas ruchu i wykluczyć, by dywizja była częściami rzucana do walki.

ZASADY UŻYCIA DYWIZJI.

25. Dywizja powinna być używana jako całość. Dywizja jest podstawową W.J.- Zasadniczo ma działać jako całość i nie powinna być dzielona na grupy brygadowe, chyba dla szczególnych działań.

26. Wykorzystanie cech zaczepnych. Siła zaczepna dywizji musi być wykorzystana w każdym działaniu, czy to w zaczepnym, czy w obronnym.

27. Wsparcie czołgów w walce. Czołgi powinny być wprowadzone do walki tylko w ścisłym współdziałaniu z piechotą, artylerią, saperami i przy wsparciu lotniczym, jeśli można je uzyskać.

28. Użycie brygady czołgów. W każdej walce dochodzi zwykle do krytycznego momentu, w czasie którego silne uderzenie da rozstrzygający wynik. Większą część brygady czołgów należy zachować na tę chwilę, a nie zmarnować jej uprzednio dla drobnych zadań, które mogłyby być wykonane przez inne bronie dywizji.

29. Wszystkie środki muszą być użyte do głównego uderzenia. Gdy nadejdzie czas użycia brygady czołgów, to musi ona wejść do boju jako potężny i decydujący czynnik, któremu należy zapewnić maksimum możliwego wsparcia. Im większa siła może być skoncentrowana na ten wysiłek, tym większe będzie powodzenie i tym mniejsze straty.

30. Teren. Przy planowaniu każdego działania, zaczepnego lub obronnego, należy zwrócić staranną uwagę na wybór terenu. Dowódca brygady czołgów ma wchodzić w skład grupy rozpoznawczej dowódcy dywizji.

31. Artyleria. Zasadniczo całość artylerii dywizyjnej będzie pozostawać pod dowództwem dcy artylerii dywizyjnej, tak by cała siła jej ognia mogła być skoncentrowana celem wsparcia każdej fazy działania.

ROZDZIAŁ B. MARSZ.

ROZPOZNANIE.

32. Lotnicze. Rozpoznaniem lotniczym dysponuje i kieruje korpus. Dywizja ma jednak dopilnowywać, by korpus zapewniał dalekie rozpoznanie nieprzyjaciela; Wobec tego musi stale i w pełni informować korpus o swych potrzebach w tym względzie.

33. Naziemne. Bliskie rozpoznanie naziemne nieprzyjaciela zapewnia pułk rozpoznawczy, który jest w dyspozycji dowódcy dywizji. Dca pułku rozpoznawczego jest odpowiedzialny także za uzyskanie wiadomości saperskich, potrzebnych do otwarcia i ulepszenia dróg, wiodących do przodu. W tym celu do pomocy należy mu przydzielić patrole rozpoznawcze saperskie. Patrol rozpoznawczy dyw. pułku art. plot. posuwa się wraz z pułkiem rozpoznawczym.

FRONT MARSZU.

34. Drogi i mosty. Szerokość frontu marszu zależy od stopnia spodziewanego oporu i ilości możliwych do wykorzystania dróg równoległych i poprzecznych do osi marszu. Conajmniej dwie drogi równoległe są pożądane dla skrócenia długości kolumny i dla uwzględnienia różnych szybkości w ramach dywizji. Rzadko kiedy używamy więcej niż cztery drogi, ponieważ nawet przy ugrupowaniu dwóch brygad w pierwszym rzucie, jest rzeczą trudną wykonywać kontrolę ruchu na większej ilości dróg. Jedna z wybranych dróg musi być zdolna do przepuszczenia tonażu brygady czołgów. Droga ta powinna przechodzić przez jak najmniejszą ilość przeszkód celem zmniejszenia problemu przerzucania i przekraczania mostów.

35. Rozpoznanie w dyspozycji dywizji. Szerokość frontu marszu powinna być pokryta przez pułk rozpoznawczy. Nawet przy dobrych drogach nie będzie to możliwe, jeśli front marszu przekracza szerokość 8 mil.

FAZY MARSZU.

36. Słaby opór. Pierwsza faza marszu to okres, w którym można się spodziewać tylko słabego oporu lub w ogóle nie należy go oczekiwać. Szybkość ma wtedy zasadnicze znaczenie. Dowódca powinien zatem unikać powstrzymywania marszu przez powoli posuwającą się brygadę czołgów.

W tych warunkach dywizja powinna maszerować z pułkiem rozpoznawczym na czele i brygadą czołgów w tyle lub na skrzydle.

37. Wzrastający opór. Druga faza następuje wówczas gdy dywizja nawiąże styczność z nieprzyjacielem i gdy napotka na opór, stopniowo wzrastający na sile. Potrzebne jest wtedy uderzenie dla utrzymania dywizji w ruchu oraz dla uniknięcia wydzielenia za dużych sił do pokonania mniejszego oporu. Pułk rozpoznawczy wsparty przez inne bronie posuwa się na czoło, podczas gdy reszta dywizji maszeruje za nim pieszo, lub niekiedy nawet przewożona.

38. Przegrupowanie między obu fazami. Główną trudnością dla dowódcy dywizji w marszu jest powzięcie decyzji, jak daleko można posuwać się w ugrupowaniu obliczonym na szybkość, a kiedy należy zarządzić przegrupowanie do drugiej fazy. Decyzja ta jest zależna od jego oceny, kiedy i gdzie spodziewa się on napotkać na poważny opór.

UGRUPOWANIE W CZASIE DRUGIEJ FAZY.

39. Ideał. Przy wzrastającym oporze ideałem byłoby posuwać się, mając jedną brygadę piechoty w pierwszym rzucie, tak by zachować drugą brygadę piechoty i brygadę

czołgów nienaruszone do silnego uderzenia na główną pozycję nieprzyjaciela. Urzeczywistnienie tego ideału jest możliwe tylko wówczas, gdy dywizja posuwa się na wąskim froncie - nie szerszym niż 5000 jardów.

40. Normalnie. Często jednak jest konieczne posuwać się szerokim frontem i taką siłą, by zapewnić bezzwłoczne odrzucenie ubezpieczających oddziałów nieprzyjaciela, szybkie nawiązanie styczności z główną pozycją nieprzyjaciela i znalezienie słabych jej punktów. Tylko w ten sposób można należycie szybko zorganizować główne natarcie.

Normalnie zatem w czasie drugiej fazy dywizja posuwa się dwoma brygadami w pierwszym rzucie, przy czym każda wsparta jest kompanią czołgów i każda wydziela swą własną straż przednią.

WSPARCIE LOTNICZE.

41. Samoloty rozpoznania taktycznego muszą wyszukiwać i meldować cele najbardziej odpowiednie do ataków powietrznych w czasie marszu. Cele te są potem zwalczane za pośrednictwem dtwa wsparcia lotniczego /wojsk/ przy dtwie armii lub korpusu, a dywizje powiadamiane o celach na ich przedpolu wybranych dla ataku lotniczego. Pułk rozpoznawczy zasadniczo wykrywa te cele, które mogą być dostrzeżone z ziemi i melduje o nich za pomocą swego bezpośredniego połączenia radiowego do dtwa dywizji.

ARTYLERIA.

42. Artyleria lekka. Brygady czołowe potrzebują w marszu bezpośredniego wsparcia artyleryjskiego. W tym celu można przydzielić do każdej z nich po jednym pułku art. lekkiej.

43. Artyleria ppanc. Dyony dyw. pułku art. ppanc. są zwykle przydzielone do brygad piechoty.

44. Lekka art. plot. Obronę przeciwlotniczą w czasie marszu zapewnia lekki pułk art. plot. na podstawie planu dywizyjnego. Dyony nie będą zatem zdecentralizowane na brygady za wyjątkiem samego marszu.

SAPERY.

45. Przewidywane zadania. Szybkość dywizji w marszu zależy w pierwszym rzędzie od starannego wyboru dróg, celem zmniejszenia do minimum ilości prac saperskich potrzebnych do przystosowania tych dróg do przepuszczania tonażu dywizji i do utrzymania tych dróg w stanie zdolnym do użytku. Zawsze trzeba przewidzieć pewne większe prace saperskie jak np. przerzucanie mostów; w tym celu należy starannie przydzielać sprzęt mostowy i umieszczać go w odpowiednim miejscu w kolumnie.

46. Nieprzewidziane zadania. Pewne zadania saperskie nie będą mogły być przewidziane. Celem wykonania ich należy przydzielić małe oddziały saperów do czołowych brygad. Większość saperów musi jednak pozostać w dyspozycji centralnie i będzie posuwać się pod rozkazami dow. saperów dyw., tak by mogła być ekonomicznie użyta do poważniejszych zadań.

ROZDZIAŁ C. NATARCIE.

ZASADY OGÓLNE.

47. Teren. Zdobywanie terenu nie jest celem samo w sobie. Jest ono ważne tylko jako środek do zniszczenia nieprzyjaciela.

48. Front walki. Front natarcia powinien być wąski, tak by umożliwić największą możliwą koncentrację artylerii, czołgów i wsparcia lotniczego celem złamania obrony.

49. Pomoc W.J. skrzydłowych. Jednym z głównych niebezpieczeństw dla natarcia

jest ogień skrzydłowy broni małokalibrowej i ppanc. oraz obserwacja art., którą nieprzyjaciół może osiągnąć z poza odcinka natarcia. Należy zawsze rozważyć pomoc jaką W.J. skrzydłowe mogą dać celem zmniejszenia tych niebezpieczeństw. Jednostki skrzydłowe mogą zwykle pomóc albo ogniem artyleryjskim, włącznie z zadymianiem, albo przez wykonanie równoczesnych natarć na te ośrodki oporu nieprzyjaciela, które mogłyby nam najbardziej zagrażać.

50. Metoda natarcia. Natarcie organizujemy najczęściej jako kolejne silne uderzenia na wybrane odcinki obrony nieprzyjaciela. Każde z tych natarć powinno być kolejno wsparte pełną siłą ognia artylerii i wsparcia lotniczego, będących w dyspozycji dywizji i dowodzonych centralnie. Płynność natarcia musi być utrzymana nawet przez wprowadzenie do boju świeżych oddziałów, jeśli to się okaże konieczne.

51. Kluczowe ośrodki obrony nieprzyjaciela. W ramach głównej pozycji nieprzyjaciela cała konstrukcja obrony opiera się zwykle na jednym lub więcej ważnych ośrodkach oporu. Dowódca musi wziąć je pod uwagę i przygotować plan ich zdobycia lub unieszkodliwienia. Niekiedy okaże się celowe zorganizowanie wstępnego natarcia; będzie to jednak raczej wyjątkowe, ponieważ najczęściej są one ubezpieczone przez inne ośrodki oporu, które muszą być wpierrw zniszczone.

FAZY NATARCIA.

52. Gdy natarcie rozwija się bezpośrednio z marszu zbliżania, dzieli się ono na cztery następujące fazy:

- 1-sza faza - wdarcie się wewnątrz ubezpieczeń nieprzyjaciela i nawiązanie styczności z główną pozycją,
- 2-ga faza - natarcie na główną pozycję,
- 3-cia faza - obsadzenie zdobytego terenu,
- 4-ta faza - wykorzystanie.

NAMIAZANIE STYCZNOŚCI Z GŁÓWNA POZYCJĄ NPLA.

53. Faza ta polega na odrzuceniu lub zniesieniu oddziałów ubezpieczających lub placówek nieprzyjaciela. Szeroki front walki jest konieczny celem znalezienia słabych punktów w obronie nieprzyjaciela. Należy zastosować śmiałe metody infiltracji dla niespodziewanego ogarnięcia sił nieprzyjaciela i zniszczenia ich raczej niż odrzucenia. Im śmielsze metody, tym lepsze wyniki w tej fazie. Zasadniczo dwie brygady powinny być użyte w pierwszym rzucie.

NATARCIE NA GŁÓWNA POZYCJĘ NPLA.

54. Wiadomości. Przed zmontowaniem natarcia jest bardzo pożądane posiadanie szczegółowych wiadomości o ugrupowaniu obrony nieprzyjaciela. Otrzymuje się je zarówno od lotnictwa jak i od szczegółowego rozpoznania naziemnego. Pełny użytek należy zrobić z fotografii lotniczej.

55. Wybór przedmiotów i osi natarcia. Pozycja nieprzyjaciela składa się zazwyczaj z pewnej ilości silnych ośrodków oporu, ugrupowanych w głąb z przerwami między nimi. Są one ugrupowane tak, by mogły wspierać się wzajemnie ogniem ppanc. i karabinów maszynowych, w które są obficie wyposażone. Pola minowe i przeszkody z drutu ubezpieczają bezpośrednio te ośrodki, zaś w głębi pozycji na możliwych kierunkach natarcia czołgów należy oczekiwać taktycznych pól minowych.

Pierwszym zadaniem natarcia powinno być włamanie się w ten system ośrodków oporu i w tym celu cała możliwa do osiągnięcia siła uderzenia dywizji musi być skoncentrowana na wąskim odcinku.

Potrzeba wyboru odpowiedniego terenu dla działania brygady czołgów pociągnięciem za sobą konieczność położenia należytej wagi na wybór przedmiotów i osi natarcia. Należy wziąć pod uwagę, że najkorzystniejszy pod tym względem teren będzie z pewnoś-

ołą pokryty silnymi koncentracjami dział ppanc. Tam też nieprzyjaciół umieści swe taktyczne pola minowe.

Szczegółowe wiadomości o polach minowych nieprzyjaciela otrzymuje się często od rozpoznania lotniczego i naziemnego. Szczegółowe plany muszą uwzględnić sposoby uniknięcia tych pól lub rozbrojenia ich. Musi być również zorganizowane rozbrojenie niewykrytych pól minowych. Obecnie praktykowane sposoby wykonania przejść przez pola minowe polegają na zastosowaniu t. zw. "węża", albo na usuwaniu min ręcznie, wykonywanym przez specjalnie wyszkolone oddziały szturmowe.

Dowódcy powinni też rozważyć sposoby wykorzystania pól minowych nieprzyjaciela dla dodatkowego ubezpieczenia skrzydła własnego natarcia, lub dla ubezpieczenia zdobytego przedmiotu natarcia.

56. Głębokość wdarcia się. Nie można ustalić zasad co do głębokości wdarcia się, jakie dywizja może wykonać. Zależy to wyłącznie od terenu i siły obrony. Jako praktyczną wskazówkę należy jednak przyjąć, że 3000 do 5000 yard. stanowi granicę, którą dywizja może spodziewać się osiągnąć za pomocą własnych środków.

57. Przegrupowanie do natarcia. Jest rzeczą ważną, by większa część brygady czołgów mogła być użyta do głównego natarcia. Na skutek elastyczności i łatwości przerwania działania, kompanie czołgów, które były użyte w pierwszej fazie mogą być zebrane do głównego natarcia. Natomiast bardziej trudną rzeczą jest oderwanie piechoty /zaangażowanej w pierwszej fazie/ i użycie jej do głównego natarcia. Dowódca dywizji spotka się prawdopodobnie z problemem, że obie brygady piech. wejdą już w styczność z główną pozycją nieprzyjaciela, każda mając 1 lub 2 baony w pierwszej linii. Może się zdarzyć, że najwyżej 3 świeże baony będą mogły być zebrane do natarcia i nie wszystkie będą pochodzić z tej samej brygady. Fakt, że te 3 baony nie pochodzą z tej samej wielkiej jednostki nie jest poważnym utrudnieniem, ponieważ natarcie składa się z szeregu kolejnych uderzeń na wybrane odcinki obrony nieprzyjaciela, każde z nich wykonane na wąskim froncie i prawdopodobnie przy współudziale czołgów.

Przegrupowanie artylerii do głównego natarcia nie stanowi trudnego problemu. W czasie zbliżania do głównej pozycji, czołowe brygady mogą otrzymać jako bezpośrednie wsparcie po jednym pułku art. lekkiej i oba te pułki powinny być tak umieszczone, by móc pokrywać ogniem cały odcinek dywizji. Można wtedy podciągnąć trzeci pułk i cała artyleria dywizyjna z dodatkową artylerią przydzieloną przez korpus będzie użyta do kolejnego wspierania każdej fazy natarcia.

58. Plan dowódcy dywizji. Nie jest możliwe, by dowódca dywizji rozplanował w szczegółach rozmaite natarcia, które muszą być wykonane celem zdobycia wybranych przedmiotów. Przeprowadza on ogólne rozpoznanie, pobiera decyzję co do przedmiotów i kolejności w czasie oraz przydziela zadania i środki swym dowódcom brygad, ci zaś wykonują szczegółowe plany wspólnie z dowódcami broni wsparcia.

59. Wsparcie art. Jak tylko będzie możliwe artyleria zostanie użyta jako całość pod dowództwem dcy art. dyw. i dowodzona przez niego w czasie natarcia. Plany ogni wobec ich sztywności są użyteczne tylko we wstępnych fazach i powinny być następnie zastąpione z góry przygotowanymi ześrodkowaniami na wywołanie i ogniem z obserwacji. We wszystkich fazach pewna ilość artylerii powinna otrzymać zadania działania ogólnego na tle ogólnego planu ognia /superimposed on the pre-arranged programme/ i użyta do prowadzenia ognia z obserwacji na nieprzewidziane cele, któreby się wyłoniły w czasie natarcia.

Wsparcie art. wykonywane na podstawie planu ognia może być wykonane albo w formie ześrodkowań określonych w czasie lub w formie ruchomej zapory ogniowej. Jeśli posiadamy dostateczne dane o organizacji obrony nieprzyjaciela, to zastosujemy ześrodkowania, ponieważ w ten sposób większa siła ognia może być położona na te odcinki pozycji nieprzyjaciela, które mogłyby powstrzymywać natarcie. Zastosowanie ruchomej zapory ogniowej, pociągające za sobą przygotowanie składów amunicji, może okazać się konieczne wówczas, gdy mamy skąpe wiadomości o ugrupowaniu nieprzyjaciela, co spowoduje konieczność pokrycia ogniem całego terenu przed frontem natarcia i na jego skrzyd-

łach. Ta zapora ruchoma będzie musiała być szeroka, co zmniejszy tym samym poważnie nasilenie ognia przed samym frontem natarcia, chyba, że na skrzydłach istnieje naturalna ochrona, wykluczająca potrzebę położenia ognia na skrzydle. Zawsze należy mieć na uwadze użycie zasłon dymnych przez wszystkie bronie.

60. Zwalczanie art. Zwalczanie artylerii nieprzyjaciela jest poważną częścią planu natarcia, a zadania te zwykle przejmują i wykonuje artyleria korpusu; mogą one ewent. wejść do planu działania lotnictwa we wstępnych fazach natarcia jako osobna część.

61. Artyleria ppanc. Działa ppanc. powinny posuwać się za nacierającą piechotą, tak by mogły wejść szybko do akcji na skrzydłach natarcia lub przeciwko przedmiotowi natarcia. Zasadniczo używa się do tego zadania dział baonów piechoty, jednak pewna część 6-funtówek pułku ppanc. musi być również wcześniej podciągnięta do przodu.

62. Wsparcie lotnicze. Jakkolwiek z pewnością można oczekiwać przeciwnatarcia piechoty i czołgów nieprzyjaciela, to jednak kierunek, z którego ono może wyjść jest często niepewny. Działanie lotnictwa jest jednym ze środków wykrywania i dezorganizowania przeciwnatarć, ponieważ elastyczność i możliwości koncentracji lotnictwa czynią je specjalnie zdadne do tego celu.

Wspierające siły lotnicze mogą być też użyte jako uzupełnienie artylerii lub też samodzielnie do bombardowania kluczowych ośrodków oporu nieprzyjaciela, które stanowią przedmiot natarcia lub mogłyby przeszkodzić natarciu. Tego rodzaju ataki lotnicze są bardziej wydajne, jeśli cele są z góry ustalone, tak, że piloci mogą otrzymać instrukcje na dłuższy okres czasu, przy czym jednak trzeba pamiętać, że w późniejszych fazach natarcia siły lotnicze muszą być przygotowane do szybkiego zwalczania celów w miarę ich ukazywania się.

Lotnictwo może być również użyte do pomocy w zwalczaniu art., atakując cele w rejonie stanowisk artylerii nieprzyjaciela.

Artyleria powinna zapewnić większą część wsparcia w czołowej strefie natarcia,

podczas gdy lotnictwo, dzięki swej elastyczności i zasięgowi, będzie na ogół użyte do ataku na bardziej odległe cele.

Wydajne zasłony dymne i ześrodkowania dymne mogą być wykonane przez lotnictwo wspierające.

63. Saperzy. W natarciu istnieją dwa naczelne zadania dla saperów: oczyszczenie pól minowych i współdziałanie w natarciu na silnie ufortyfikowane pozycje, później zaś naprawa komunikacji. To ostatnie zadanie jest ważne, ponieważ ośrodki oporu npla często znajdują się na węzłach komunikacyjnych, te zaś będą zniszczone przez ogień art. i bombardowanie lotnicze. Dalszym zadaniem będzie zniszczenie sprzętu nieprzyjaciela pozostawionego na polu walki.

64. Użycie gazów. W razie rozpoczęcia wojny chemicznej wskazane będzie zastosowanie gazu duszącego lub łzawiącego dla skrócenia oporu nieprzyjaciela w atakowanych ośrodkach. Gaz parzący pomoże do neutralizacji ośrodków oporu, które natarcie własne wyminęło, pozostawiając je na bokach lub na swych tyłach.

OBSADZENIE ZDOBYTEGO TERENU.

65. Po wdarcu się w pozycję nieprzyjaciela, głównym niebezpieczeństwem dla natarcia jest przeciwnatarcie czołgów npla. Należy niezwłocznie wydać zarządzenia celem przygotowania się do odparcia przeciwnatarcia. Obejmą one założenie pól minowych, celem osłony zdobytej pozycji i rozmieszczenie dział ppanc. na stanowiskach celem zamknięcia podejść najbardziej odpowiednich dla czołgów nieprzyjaciela. Czołgi własne należy zebrać, uporządkować i umieścić na stanowiskach w gotowości do zniszczenia nieprzyjaciela, gdy zostanie on zdeorganizowany ogniem własnej obrony. Pola minowe nieprzyjaciela powinny być wykorzystane dla wzmocnienia osłony utworzonej przez własne pola minowe.

Ogień obronny artylerii musi być natychmiast przygotowany, a wsparcie lotnicze

użyte dla złamania i zdeorganizowania koncentracji nieprzyjaciela do przeciwnatarcia. Zdobyty ośrodek oporu może być przedmiotem ataku nurkowego; jest zatem rzeczą ważną niezwłoczne podciągnięcie dział plot. Zarówno 20 mm. jak i 40 mm. działa będą potrzebne do odparcia samolotów na niskich pułapach.

WYKORZYSTANIE.

66. Chociaż dywizja przygotowuje się do odparcia przeciwnatarcia, to jednak nie może być żadnych cech defenzywnych w jej zachowaniu się. Należy poszukiwać możliwości działania zaczepnego i dalszego wdzierania się w system obronny nieprzyjaciela. Niemylom będzie mógł być pogłębiony lub poszerzony jest zazwyczaj wskazane wprowadzenie świeżych W.J. Może się jednak okazać, że opór npla jest mniejszy niż się spodziewano i że czołowe oddziały stwierdzą, iż dalsze wdzieranie się jest możliwe. W tym wypadku dowódcy tych oddziałów wykażą swą inicjatywę w parciu naprzód celem wykorzystania natarzającej się sposobności. Dla zapewnienia wystarczającego wsparcia w dalszym posuwaniu się, należy jeszcze poprzednio wydać zarządzenia celem zapewnienia zarówno wsparcia lotniczego jak i artyleryjskiego.

KONTROLA NAD POLEM WALKI.

67. Konieczność zachowania kontroli nad polem walki celem uskutecznienia napraw i ratownictwa uszkodzonych czołgów powinna zawsze być uwzględniona w planach, pociągających za sobą użycie czołgów.

ROZDZIAŁ D. OBRONA.

ZASADY OGÓLNE.

68. Obrona ośrodków oporu. Ilość piechoty w dywizji jest obecnie stosunkowo mała i nie będzie dostateczna, by przeszkodzić wdarcia się nieprzyjaciela w głąb odcinka.

obrony dywizji. Nie należy na to nastawać, aby konstrukcja obrony opierała się na takim założeniu. Natomiast muszą być silnie bronione poszczególne ośrodki oporu w głębi odcinka obrony. Mają one być przygotowane do obrony ze wszystkich kierunków i do przeciwstawienia się sile natarcia, jakie nieprzyjaciel może zmontować przeciwko nim. Powinny być tak umieszczone, by panowały nad komunikacjami, prowadzącymi przez odcinek obrony dywizji, by w ten sposób uniemożliwić nieprzyjacielowi przejście w większej sile między ośrodkami przed poprzednim zniszczeniem jednego lub więcej z nich.

69. Zadaniem obrony będzie zniszczenie npla, a nie tylko powstrzymanie go.

W tym celu ośrodki oporu powinny spełniać zadanie punktów stałych /pivots/, w oparciu o które rozwinie się pełna siła brygady czołgów w przeciwnatarciu. Nie tylko należy zgodzić się na ograniczone przenikanie nieprzyjaciela pomiędzy ośrodkami oporu, lecz nawet nieprzyjaciel musi być do tego zachęcony w warunkach odpowiadających naszym własnym zamiarom. Nieprzyjaciel musi być zdeorganizowany ogniem piechoty i dział ppanc. z ośrodków oporu oraz ogniem artylerii i działaniem lotnictwa, a następnie zaatakowany i zniszczony w terenie w warunkach korzystnych dla obrony.

70. Nie ma wycofania się. Powodzenie tego rodzaju przeciwnatarcia zależy od tego, czy ośrodki oporu pozostaną niezdobyte. Obrona ich musi zatem trwać do ostatniego człowieka i ostatniego naboju.

SCHEMAT OBRONY.

71. Zorganizowanie ośrodków oporu. Liczba ośrodków oporu, które mogą być zorganizowane i bronione przez piechotę jest ograniczona. Pozycja nie będzie zatem dostatecznie głęboka, jeśli inne bronie nie odegrają swej roli w trzymaniu terenu. Artyleria, saperzy i inne oddziały dywizyjne pozabrygadowe, które mogą być wysunięte do czołowej strefy obrony muszą też bronić kilku swych własnych ośrodków oporu.

72. Sila i wielkość ośrodków oporu. Odosobniony ośrodek oporu baonu jest za słaby i za mały; by pozostał przez długi czas niezdobyty wobec potęgi natarcia, jakiego można oczekiwać ze strony nieprzyjaciela przeciwko dywizji w obronie. Baonowe ośrodki oporu muszą być zatem tak rozmieszczone, by mogły się wzajemnie wspierać ogniem broni małokalibrowej i ppanc. Wynikiem tego będzie stworzenie brygadowych ośrodków oporu.

Każdy ośrodek oporu ma posiadać ruchomy odwód piechoty zdolny zarówno do przywrócenia położenia wewnątrz ośrodka, jak też do wykonania przeciwuderzeń w jego sąsiedztwie.

73. Położenie ośrodków oporu brygad. Ich rozmieszczenie jest podyktowane przede wszystkim tą myślą, że mają utworzyć "pivots" dla przeciwnatarcia brygady czołgów zorganizowanego przez dywizję i mają zapewnić obserwację ognia dla artylerii dywizyjnej.

74. Artyleria lekka. Przy rozmieszczaniu artylerii lekkiej należy przestrzegać zasady, by pełna siła jej ognia mogła być skoncentrowana na każdej części przedpola lub odcinka obrony dywizji i to tak dla wsparcia samej obrony jak i przeciwnatarcia. Jeśli artyleria jest rozmieszczona wewnątrz ośrodków oporu brygad, będzie to trudne do osiągnięcia. Rejon stanowisk większej części artylerii znajduje się zwykle wewnątrz ośrodka oporu oddziałów dywizyjnych. Artyleria powinna być ubezpieczona własnym ogniem na wypadek zbliżania się czołgów nieprzyjaciela, ogniem i przeciwuderzeniami, które mogą dać ośrodki oporu brygad, oraz przez brygadę czołgów, wykonywującą swe zadanie przeciwnatarcia. Saperzy i inne oddziały dywizyjne mogą być rozmieszczone w ośrodkach oporu celem uczestniczenia w obronie rejonu artylerii. Poszczególne baterie również przygotowują obronę swych stanowisk ze wszystkich kierunków.

75. Artyleria ppanc. Dywizyjna artyleria ppanc. są zwykle zdecentralizowane pod dowództwem brygad zarówno celem wzmocnienia obrony ośrodków oporu jak i celem atakowania skrzydeł natarcia czołgów nieprzyjaciela, usiłujących przeniknąć pomiędzy ośrod-

ki oporu. Ruchomy odwód art. ppanc. pozostaje w dyspozycji dcy dywizji ze specjalnymi zadaniami poprzednio rozpoznanymi.

76. Lekka artyleria plot. Pułk art. plot. jest ugrupowany na podstawie planu dywizyjnego. Działa rozmieszczone w ośrodkach oporu znajdują się pod dowództwem dcy ośrodka oporu.

77. Miejsce brygady czołgów w ugrupowaniu dywizji. Pełna siła brygady czołgów może być rozwinięta w przeciwnatarciu tylko przy skoncentrowanym jej użyciu. Mogą być dwa zasadnicze typy natarcia, które nieprzyjaciel zorganizuje:

a/ Natarcie wielkimi jednostkami pancernymi, w którym to wypadku prawdopodobnie co najmniej dwie dywizje pancerne będą użyte. Wobec tego będzie rzeczą zasadniczą, by brygada czołgów była skoncentrowana dla spotkania takiego zagrożenia. Jeśli brygada byłaby rozdzielona baonami, to nieprzyjaciel będzie miał możliwość pobicia jej częściami.

b/ Natarcie wielkimi jednostkami piechoty, w którym to wypadku wielkie ilości piechoty npla prawdopodobnie z kilku kierunków wedrą się w głąb odcinka obrony dywizji. Celem przeciwstawienia się takiemu zagrożeniu, przeciwnatarcia poszczególnych baonów czołgów będą dostatecznie silne; baony czołgów mogą być zatem rozmieszczone oddzielnie na odpowiednich stanowiskach w głębi odcinka obrony dywizji.

Jest jasne, że z obu tych typów natarcia, natarcie pancerne stanowi większe zagrożenie. Brygada czołgów powinna zatem tak być rozmieszczona, by mogła być skoncentrowana dla przeciwnatarcia, tak długo, jak istnieje jeszcze prawdopodobieństwo natarcia pancernego.

78. Dowodzenie ośrodkiem oporu oddziałów dyw. i jego organizacja. Oddziały, które będą mogły być użyte do obsadzenia ośrodka oporu wojsk dyw., będą z konieczności o cokolwiek różnorodnym składzie. Jeśli im zezwolić na wybór i rozbudowę własnych ośrodków oporu w sposób dowolny, byłyby narażone na kolejne pobicie i zniszczenie.

Musi zatem być wyznaczony dowódca do zorganizowania ośrodka oddz. dyw. i do dowodzenia nim w czasie walki obronnej. Do tego zadania powinien być użyty bądź dca dyw. komp. wsparcia, bądź w pewnych wypadkach, dca saperów dyw.

79. Placówki. Są one potrzebne do ostrzeżenia o zbliżaniu się npla oraz do opóźnienia go i nękania w czasie jego posuwania się, mającego na celu nawiązanie styczności z główną pozycją. Stałe placówki nie osiągną tych celów i mogą łatwo być zaskoczone i zniszczone. Natomiast stosuje się za dnia ruchome ubezpieczenia, złożone głównie z carrierów i dział ppanc., wraz z punktami obserwacyjnymi art. W nocy lub w warunkach słabej widoczności należy użyć silnych zdolnych do walki patroli piechoty.

80. Przeszkody. W dzisiejszych warunkach obrony jest konieczna inna ocena wartości przeszkód. Cechą obrony opartej na ośrodkach oporu jest to, że nie można przeszkodzić ograniczonemu wnikaniu pomiędzy ośrodkami oporu, szczególnie w ciemności, podczas mgły lub przy zastosowaniu zasłon dymnych. Zasadą obrony jest wciągnięcie npla w głąb pozycji, gdzie może być zdezorganizowany obserwowanym ogniem ze wszystkich stron i zniszczony przeciwnatarciem. Nie są zatem już więcej potrzebne przeszkody wzdłuż całego frontu pozycji, zaś poprzeczne przeszkody wewnątrz pozycji są często zawadą dla własnego przeciwnatarcia.

Przeszkody powinny być zatem uważane zasadniczo raczej jako środek skanalizowania i zdezorganizowania uderzeń npla, niż jako środek powstrzymania tych uderzeń. Jak dotąd jednak przeszkoda mieć będzie wartość tylko tak długo, jak długo będzie dostatecznie broniona ogniem.

81. Pola minowe. Są one najszybszym sposobem uzupełnienia przeszkód naturalnych, tam, gdzie one istnieją. Mają one tę zaletę, że mogą być założone w dowolnym miejscu, a więc łatwiej skoordynowane z resztą obrony; dadzą się szybko założyć a w odpowiednich warunkach mogą być ukryte przed nplem i użyte jako jedna z głównych broni zaskoczenia ze strony obrony. Pozorne pola minowe, chociaż nie powstrzymują na-

en. broni K. 5w

szych własnych ruchów, są zagrożeniem dla npla tak długo dopóki do nich nie dojdzie i nie ustali, że są pozorne.

Pozorne pola minowe powinno się zatem zakładać tylko wewnątrz własnych pozycji, i jeśli możliwe, poza zasięgiem patroli npla.

Min używa się w dwóch celach:

a/ obronnie dla osłony ośrodków oporu przed natarciem,

b/ taktycznie dla skanalizowania i rozczłonkowania uderzeń npla.

Pola minowe powinny być założone na podstawie planu dywizyjnego, zazębiającego się z planem ppancernym i planem przeciwnatarcia. Szczegółowe uzgodnienie wykonuje dowódca pułku ppanc., działający ze strony dcy art. dyw. przy ścisłej współpracy z dcą brygady czołgów i dcą sap. dyw. Ten ostatni będzie w pierwszym rzędzie odpowiedzialny za założenie taktycznych pól minowych.

Zakładanie pól minowych należy do obowiązków wszystkich broni; lecz jeżeli praca ta nie będzie ściśle nadzorowana i nie zaznaczy się pól minowych na planach i w terenie natychmiast po wykończeniu, to cały rejon tych pól może stać się cmentarzem nie tylko czołgów i pojazdów npla, ale i własnych. Dca sap. dyw. jest odpowiedzialny za przygotowanie i utrzymanie w aktualności dywizyjnej mapy pól minowych.

82. Zniszczenia. Zniszczenia są potrzebne do stworzenia przeszkód na przedpolu pozycji dywizji i wewnątrz niej celem skanalizowania kierunków wdarcia się npla. Są one też potrzebne na przedpolu odcinka obrony, gdzie mają charakter zniszczeń normalnych, zniszczeń opóźniających i pułapek minowych przeznaczonych do opóźniania, dezorganizacji i nękania npla w czasie zbliżania. Celem upewnienia się, że plan zniszczeń objął dokładnie cały odcinek dywizji, ma on być sprawdzony przez dcą sap. dyw. po ustaleniu przez dcę dywizji zasad planu zniszczeń i pułapek minowych.

83. Wprowadzanie w błąd. Wszelkie środki powinny być użyte celem spowodowania zamieszania u npla i wprowadzenia go w błąd. Najbardziej pilną i ważną dla npla sprawą przy planowaniu natarcia jest dokładne ustalenie, gdzie znajduje się brygada

czołgów i ocena kierunku, z którego prawdopodobnie będzie ona użyta. W czasie przebiegu walki jest ważne dla niego wiedzieć o wszystkich zmianach w ugrupowaniu brygady czołgów.

WALKA OBRONNA.

84. F a z y :

1 faza. - Npl będzie się zbliżał do głównej pozycji nękany przez działanie lotnictwa, artylerię, ubezpieczenia, zniszczenia i pułapki minowe. W czasie tej fazy głównym zadaniem własnym jest jak najdłuższe uniemożliwienie mu dobrej obserwacji własnej głównej pozycji i dezorganizowanie jego ruchu na tyłach celem opóźnienia ugrupowania się oddziałów czołowych do natarcia. Gdy nawiąże on styczność z główną pozycją, zaistnieje przerwa, w czasie której, zarówno przez szczegółową obserwację jak też przez "próbne" natarcie, npl będzie się starał zebrać wiadomości potrzebne mu do decyzji, na jakim kierunku zmontować główny wysiłek natarcia. W tej fazie zatem musi być czynne patrolowanie ze strony obrony celem zapobiegnięcia infiltracji oraz zachowana ostrożność w ujawnianiu stanowisk bojowych własnych broni, w szczególności dział ppanc.

2 faza. Npl skieruje swój główny wysiłek natarcia albo przeciwko jednemu z czołowych ośrodków oporu, albo przez infiltrację na przedmiot położony w głębi odcinka obrony. Jego ostatecznym przedmiotem będzie na ogół nasz rejon stanowisk artylerii. W czasie tej fazy zadaniem obrony jest ześrodkowanie na nacierającego npla najsilniejszego możliwie ognia celem oddzielenia piechoty od jej czołgów i celem przeszkodzenia nplowi w podciągnięciu wszelkiego sprzętu i środków transportowych potrzebnych do głębszego wdarcia się.

3 faza. W uwieńczonej powodzeniem walce obronnej może nastąpić faza, w której npl nie zdoławszy zniszczyć ośrodków oporu, przeniknął między nie i jest przygwożdżony ogniem do ziemi. Może on podejmować wyteżone wysiłki, aby podciągnąć dalsze środki celem zwiększenia siły natarcia, skierowanego na wybrany przedmiot. Przed

dca dywizji wyłoni się wówczas trudność trafnej oceny kiedy ta chwila nastąpi, ponieważ wtedy właśnie dywizyjne przeciwnatarcie może być przeprowadzone z największym skutkiem.

4 faza. Przeciwnatarcie to organizuje dowódca dywizji i przeprowadza je przy użyciu całości lub części brygady czołgów, wspartej całą siłą artylerii dywizyjnej i działaniem lotnictwa. Ośrodki oporu piechoty powinny wesprzeć to przeciwnatarcie wszelkim możliwym ogniem. Zadaniem przeciwnatarcia ma być zniszczenie npla w głębi odcinka obrony dywizji i w tym celu będzie często możliwe użycie czołgów bez piechoty. Ośrodki oporu brygad powinny jednak mieć ruchome elementy piechoty, które wezmą udział w przeciwnatarciu jako wsparcie czołgów.

Jeżeli przeciwnatarcie jest konieczne do odzyskania jakiegoś własnego ośrodka oporu, który został zdobyty przez npla, wówczas piechota stanowi zasadniczy element bezpośredniego wsparcia czołgów i obsadzenia odzyskanego ośrodka oporu.

ROZDZIAŁ E. ODWROT.

ZASADY OGÓLNE.

85. W odwrocie zajdzie zwykle konieczność podzielenia dywizji na dwa rzuty, z których jeden naprzemian wykonuje skok do tyłu, podczas gdy drugi przyjmuje walkę. Rzadko jest możliwe użycie skoncentrowanej brygady czołgów, wobec czego zwykłą metodą będzie przydzielanie do każdej brygady piechoty po jednym baonie czołgów. Daje to brygadzie piechoty ruchomą siłę zdolną do powstrzymania npla w razie wdarcia się oraz do oderwania się, gdy nadejdzie czas wycofania się brygady. Jeden baon czołgów powinien pozostać w rękach dowódcy dywizji jako odwód.

WSPARCIE LOTNICZE.

86. Działanie lotnictwa musi stale przeszkadzać nplowi w posuwaniu się. Najbardziej wydajnym jest atakowanie jego komunikacyj.

C Z Ę Ś Ć III.

DYWIZJA PANCERNA

ROZDZIAŁ A. DANE OGÓLNE.

ORGANIZACJA.

87. Schemat organizacji dywizji pancерnej przedstawia załącznik Nr 2.

88. Schemat łączności radiowej przedstawia załącznik Nr 4.

CECHY CHARAKTERYSTYCZNE DYWIZJI PANCERNEJ.

89. Szybkość. Szybkość jest najważniejszą cechą dywizji pancерnej. Wynika ona z szybkości typu użytych czołgów oraz faktu, że cały personel dywizji jest przewożony. Szybkość została rozwinięta kosztem pancерza. Dywizja pancерна jest względnie słabo opancerzona i musi być użyta w słabym punkcie ugrupowania mpla.

90. Rozpoznanie.

a/ Lotnicze. Dywizja pancерна posiada swój własny dyon współpracy i jest wobec tego w stanie przeprowadzić wszystkie rodzaje rozpoznania lotniczego za wyjątkiem rozpoznania, wymagającego zdjęć pionowych.

b/ Naziemne. Dalekie rozpoznanie wykonują pułki samochodów pancерnych, podczas gdy bliskie rozpoznanie zapewnia dyw. pułk rozpoznawczy, wyposażony całkowicie w sprzęt gasienicowy t.j. czołgi szybkie i carriery. Pułk ten może poruszać się w terenie i ma siłę uderzenia; tak, że przez walkę może zebrać szczegółowe wiadomości.

91. Łatwość oderwania się. Jedną z głównych różnic między dywizją pancerną a dywizją jest stosunkowa łatwość i szybkość z jaką dywizja pancerna może wejść w

+/ Jednostki pozadywizyjne korpusu lub armii.

styczność z nplem i oderwać się od niego.

92. Siła uderzenia. Główną siłę uderzenia dywizji przedstawia brygada pancerna, a głównym zadaniem brygady piechoty oraz artylerii i saperów jest utrzymanie ruchliwości brygady pancerniej. Chociaż brygada pancerna jest dominującą bronią, siła jej nie może być rozwinięta bez bezpośredniej i ciągłej współpracy z brygadą piechoty i innymi broniąmi. Dywizja jako całość jest podstawową W.J.

93. Artyleria lekka. Dywizja pancerna posiada dwa pułki art. lekkiej i ta siła ognia może być użyta z dużymi wynikami nie tylko dla wsparcia natarcia lub dla złamania uderzenia npla, lecz także celem nękania i dezorganizowania dowództw npla, komunikacyj i rzutów tyłowych, gdy dywizja pancerna przeniknęła głęboko w pozycje npla.

94. Wpływ terenu i przeszkód. Pojazdy kołowe dywizji pancerniej są normalnie związane z drogami lub szlakami, zaś czołgi jej mają tylko ograniczoną zdolność przekraczania przeszkód. Dywizja jest zatem wybitnie czuła na teren i powodzenie jej działania zależy od sprawnego poruszania się, tak by jej szybkość, od której zależy unikanie strat i osiągnięcie pełnych wyników, nie była zmniejszona.

95. Niezdolność do trzymania terenu. Dywizja pancerna może bronić terenu lub panować nad nim przez czas określony. Nie może trzymać terenu nieograniczenie długo.

ZADANIA DYWIZJI PANCERNEJ.

96. Nie można z góry ustalić kolejności ważności zadań, których wykonania można wymagać od dywizji pancerniej. Działanie jej musi odpowiadać planowi wyższego dowódcy i wobec tego może ona otrzymać któreś z następujących zadań:

a/ dezorganizacja bojowego ugrupowania npla przez uderzenie na jego dtwa, rejonu służb i komunikacje, ruchem oskrzydlającym lub poprzez wyrwę,

- b/ związanie W.J. pancernych npla,
- c/ bezpośrednie natarcie na obronę doraźnie zorganizowaną lub słabo bronioną pozycje,
- d/ rozpoznanie siłą, włącznie z przebicciem osłony npla,
- e/ utrzymanie płynności natarcia po przełamaniu, z czym łączy się głębokie przeniknięcie, prowadzące o ile to możliwe do pościgu,
- f/ przeciwnatarcie w obronie lub odwrocie,
- g/ obrona terenu w odwrocie,
- h/ Uchwycenie terenu, który ma zasadnicze znaczenie dla przeprowadzenia planu wyższego dcy, np. lotnisk lub ciałnin,
- j/ działanie przeciwko desantowi wojsk powietrznych npla.

ZASADY UŻYCIA DYWIZJI PANCERNEJ.

97. Wiadomości. Obfite wiadomości o nplu mają zasadnicze znaczenie. Bez nich nie można osiągnąć możliwości wykorzystania szybkości dywizji pancernej, ani też trafić w słaby punkt ugrupowania npla; w ich braku może też powstać niebezpieczeństwo zmarnowania uderzenia. Wszystkie środki zdobywania wiadomości, zarówno z ziemi jak i z powietrza muszą być w pełni wykorzystane.

98. Teren. Wybór odpowiedniego terenu jest zasadniczym elementem powodzenia.

99. Inicjatywa. Czołg jest w gorszym położeniu w obliczu ukrytych dział ppanc. lub czołgów npla na ich własnym terenie. Jest rzeczą zasadniczą uzyskać i utrzymać inicjatywę i w ten sposób zmusić npla do przeciwdziałania. Zdobycie lub panowanie nad terenem nie jest celem samo w sobie, lecz środkiem o wielkim znaczeniu do uzyskania inicjatywy i wymuszenia przeciwdziałania npla.

100. Wsparcie artylerii. Jeśli to możliwe, brygada pancerna powinna być wprowadzona do natarcia przy pełnym wsparciu artylerii.

ROZDZIAŁ B. MARSZ.

ROZPOZNANIE.

101. Lotnicze. Rozpoznanie lotniczego dostarcza zwykle dyon współpracy dywizji pancerniej, pracujący pod kierunkiem dowódcy dywizji. Gdy dywizja stanowi część korpusu pancernego, to będzie czasem ekonomicznie dla dtwa korpusu odebrać dyon współpracy z dywizji i kierować całym rozpoznaniem lotniczym w ramach jednego centralnego planu. W tym wypadku dywizja musi w pełni i ciągle informować korpus o swych żądaniach w odniesieniu do rozpoznania lotniczego.

102. Dalekie rozpoznanie naziemne, wykonuje pułk samochodów pancernych. Jest on na kołach, związany z drogami i zatem niezdolny do uzyskania szczegółowych wiadomości taktycznych przez walkę. Może on dostarczyć tylko ogólnych wiadomości o głównych zgrupowaniach sił npla i jego ruchach.

103. Bliskie rozpoznanie taktyczne na przedpolu lub skrzydłach dywizji pancerniej wykonuje dyw. pułk rozpoznawczy, który przez walkę uzyskuje wiadomości i sprawdza ugrupowanie npla. Wiadomości, które zdobywa powinny być zatem szczegółowe. Dca pułku rozpoznawczego jest odpowiedzialny za uzyskanie wiadomości saperskich potrzebnych do otwarcia i ulepszenia dróg wiodących do przodu. Do pomocy w tym zadaniu otrzymuje on do swej dyspozycji patrol rozpoznawczy saperów. Patrol rozpoznawczy dywizyjnego pułku art. plot. posuwa się z oddziałem rozpoznawczym.

FRONT MARSZU.

104. Drogi. Marsz powinien być wykonywany na szerokim froncie przy użyciu wszystkich możliwych do wykorzystania dróg, a to zarówno dla zmniejszenia długości dywizji pancerniej w ruchu jak i celem zwiększenia możliwości znalezienia dróg do przodu, których npl nie zablokował. Środki rozpoznawcze dywizji są jednakże ograniczone i wobec

tego zwykle niemożliwe jest użycie więcej niż czterech dróg, które powinny mieścić się w ramach frontu nie szerszego niż około 10 do 12 mil. Każdy szerszy front doprowadza do zbędnego rozproszenia, powodując trudności w szybkiej koncentracji do walki. Conajmniej dwie drogi do przodu są potrzebne.

105. Przerzucanie mostów. Przerzucanie mostów przez przeszkody bywa główną przyczyną zwłoki w posuwaniu się, podczas gdy sprzęt mostowy i środki do jego przewozu są tylko w ograniczonej ilości. Staranne przemyślenie tego zagadnienia przy wyborze dróg do przodu powinno zmniejszyć do minimum potrzebę przerzucania mostów koniecznych dla dalszego marszu.

STRAŻ PRZEDNIA.

106. Skład. Pułk rozpoznawczy dywizji, niezależnie od zadań rozpoznania bliskiego, działa jako jej straż przednia. Jego własne środki powinny być wystarczające, by wywalczył sobie drogę do przodu z dostateczną szybkością w obliczu słabego oporu i tam gdzie nie należy się spodziewać większych przeszkód. Gdyby pas posuwania się zawierał przeszkody w postaci rzek, to będzie konieczne wzmocnienie pułku rozpoznawczego piechotą. Może ona pochodzić z brygady piechoty lub z baonu zmot., lecz bardziej celowe jest dostarczenie jej z brygady piechoty, by uniknąć zmniejszenia siły brygady pancernej.

107. Wsparcie artylerii. Straż przednia wymaga wsparcia artylerii. Będzie ono dostarczone przez wyznaczenie dyonu lub nawet pułku do wsparcia straży przedniej.

108. Dowodzenie. Strażą przednią dowodzi dca oddziału rozpoznawczego.

BRYGADA CZOŁOWA.

109. Rodzaj terenu. W terenie otwartym, gdzie drogi nie przechodzą przez ciał-

niny, brygada pancerna posuwa się na czołe sił głównych dywizji panc. t.j. za pułkiem rozpoznawczym. Zapewnia to szybkie posuwanie się, ponieważ brygada panc. może szybko zejść z drogi i zwalczyć napotkany słaby opór. Brygada panc. jest też pod ręką do użycia na przedpolu dywizji w wypadku zagrożenia ze strony sił pancernych npla.

W terenie pokrytym, lub gdy manewr z drogi jest trudny, brygada piechoty będzie się posuwała na czołe.

Niezależnie od tego, która z brygad znajduje się na czołe, to zawsze większa część brygady pancernej powinna być skoncentrowana, jeśli jest choć drobne prawdopodobieństwo spotkania W.J. pancernych npla.

110. Przejście jednej brygady poprzez drugą. Często zachodzi konieczność przejścia jednej brygady przez drugą. Wymaga to starannych zarządzeń co do zatrzymania czołowej brygady, oczyszczenia dróg i regulacji ruchu na nich. Przy gęstości i tempie marszu 30 pojazdów na milę i 25 mil na 2 godziny, przejście jednej brygady przez drugą na dwóch drogach zajmie co najmniej 2 godziny. Wszystkie dywizje mają przepracować starannie przeprowadzenie tego manewru.

RUCHY NOCNE.

111. Jedynym sposobem ukrycia ruchu dywizji pancernej jest ruch nocny lub w warunkach słabej widoczności. Cisza radiowa powinna być zarządzona na okres ruchu.

Należy zatem często stosować ruchy nocne, bez świateł. Są one zupełnie możliwe do wykonania przy dobrym stanie wyszkolenia. Niemniej jednak są bardzo męczące dla kierowców wszystkich pojazdów, w szczególności czołgów; w miarę możliwości zaleca się używać załóg zapasowych.

WSPARCIE LOTNICZE.

112. Samoloty rozpoznania taktycznego muszą wyszukiwać i meldować cele najbardziej odpowiednie do ataków lotnictwa. Cele te są następnie zwalczane za pośrednictwem

wem dtwa wsparcia lotniczego /wojsk/ przy dtwie armii lub korpusu, a dywizje powiadamiane o celach wybranych do ataku lotniczego przed ich frontem. Pułk rozpoznawczy zasadniczo wykrywa te cele, które mogą być dostrzeżone z ziemi i melduje o nich za pomocą swego bezpośredniego połączenia radiowego do dtwa dywizji.

ARTYLERIA.

113. Artyleria lekka. Jak już zaznaczono straż przednia potrzebuje wsparcia artylerii. Reszta artylerii dywizyjnej posuwa się w taki sposób, aby mogła szybko wejść do akcji dla wsparcia czołowej brygady czy to piechoty, czy też pancerniej.

114. Artyleria ppanc. Pewna ilość dział ppanc. może być potrzebna dla pułku rozpoznawczego i baonu zmot. brygady panc. Jeden dyon ppanc. zostanie zwykle przydzielony dowództwu brygady piechoty.

Reszta pułku ppanc. posuwa się jako całość pod rozkazami decy. dyw. Bywa często użyta dla osłony skrzydeł przy współdziałaniu z piechotą i saperami.

115. Artyleria plot. Działa plot. dywizji powinny być użyte do ubezpieczenia cisańin ważnych dla marszu dywizji, chociaż odpowiedzialność za ubezpieczenie niektórych cisańin może być przejęta przez korpus. Działa przeznaczone do ubezpieczenia cisańin muszą być wysunięte na czoło głównych sił, tak by mogły wejść w akcję na czas celem wykonania stych zadań. Działa niepotrzebne do obrony cisańin powinny być rozmieszczone w kolumnach celem prowadzenia ognia w ruchu.

SAPERZY.

116. Przewidywane zadania. W ANGLII, FRANCJI, HOLANDII I BELGII przerzucanie mostów będzie głównym zadaniem saperów w czasie posuwania się. Praca ta jest niewątpliwie czynnikiem ograniczającym szybkość, jaką dywizja pancerna może osiągnąć. Zada-

nia mostowe dają się zwykle przewidzieć, przeto sprzęt może być dostarczony i rozmieszczony w kolumnach w taki sposób, by mógł być jak najłatwiej podciągnięty w razie potrzeby. Dokładne zarządzenia muszą być wydane co do jego przejścia naprzód wzdłuż kolumny. Celem wykonania tego głównego zadania saperzy dywizji pancerniej powinni pozostawać, jak długo to możliwe, w dyspozycji dcy sap. dywizji. Gdy przewidujemy przetrzucanie mostów, saperzy dyw. rzadko wystarczą. Wzmocnienie saperów dyw. jedną lub więcej kompaniami sap. ze szczebla korpusu jest na ogół konieczne, jeśli ma się zapewnić dywizji środki do wykonania wszystkich potrzebnych zadań i dać możliwość zachowania pewnego odwodu saperów.

117. Zadania nieprzewidziane. Okażą się też nieprzewidziane zadania głównie w dziedzinie oczyszczania komunikacji. Do wykonania ich będą potrzebne oddziały saperów na czołe kolumn na każdej drodze, pod dowództwem czołowej brygady. Oddziały te powinny jednak być utrzymane w ramach minimum.

ROZDZIAŁ C. PRZYGOTOWANIE DO WALKI.

WAZNOŚĆ WSTĘPNEGO UGRUPOWANIA.

118. Mimo łatwości z jaką dyw. panc. nawiązuje styczność z nplem jak i odrywa się od niego, ważność właściwego wprowadzenia jej do walki jest nie mniejsza niż dla każdej innej W.J. Błędy popełnione na wstępie są bardzo trudne do naprawienia.

Gdy opór jest słaby, lub gdy teren daje dobre warunki dla manewru, można będzie wprowadzić brygadę pancerną do walki bezpośrednio z jej ugrupowania w czasie zbliżania. Częściej jednak koniecznym jest wstrzymać posuwanie się, skoncentrować się i w wyniku wiadomości otrzymanych od lotnictwa lub rozpoznania naziemnego, zmontować dobrze zorganizowane natarcie na stosunkowo wąskim froncie przy użyciu wszystkich środków dywizji. Jeśli ta faza rozwinięcia nie jest starannie przepracowana, dywizja pancerna może być zmuszona do walki raczej częściami, niż na podstawie przemyślanego planu dcy dywizji.

"PIVOT" MANEWRU.

119. Dywizja pancerna wychodzi do natarcia z odpowiednio wybranego terenu, pewnie i mocno trzymanego przez piechotę, artylerię i działa ppanc. i mogącego zapewnić dobrą obserwację. To jest "pivot". Zadaniem jego jest zapewnienie wsparcia i ubezpieczenia dla brygady pancerniej. "Pivot" musi być mocno trzymane, szczególnie pod względem obrony ppanc., a szybkość jego zajęcia ma pierwszorzędne znaczenie. Działa ppanc. i art. lekka muszą być szybko podciągnięte na stanowiska. Początkowo należy dopuścić do jak największej decentralizacji, po której później następuje koordynacja. Na piechocie spoczywa obowiązek ubezpieczenia dział szczególnie w nocy.

ROZPOZNANIE BOJOWE.

120. Powodzenie dyw. panc. wobec jej lekkiego opancerzenia, zależy głównie od działania na słabe punkty npla. Jest ono niemożliwe, jeśli dywizja nie otrzyma szczegółowych wiadomości o ugrupowaniu npla. Musi się zatem wydzielić rozpoznanie bojowe, które walczy o otrzymanie wiadomości. Czołgi muszą być użyte do tego rozpoznania, ażeby zmusić działa ppanc. npla do otwarcia ognia i ujawnienia w ten sposób swych stanowisk. Głównym niebezpieczeństwem dla brygady pancerniej jest możliwość niespodzianego natrafienia na zapórę z nierozpoznanych dział ppanc.

ROZDZIAŁ D. NATARCIE.

PRZEDMIOTY.

121. Teren. Przedmiotem natarcia dywizji pancerniej jest zwykle panujący teren, z którego można zagrozić tyłom npla i nękać je, lub którego posiadanie może powstrzymać czołgi npla od wejścia do walki.

Teren ten będzie stanowił "pivot" dla dalszych działań i z niego może być da-

ne wsparcie dla brygady pancerniej w jej uderzeniu na dtwa, rejony służb lub stanowiska dział. W.J. pancerne npla będą prawdopodobnie zmuszone do natarcia na ten teren, dając w ten sposób brygadzie panc. możliwość natarcia na nie ze skrzydła lub z tyłu, gdy npl będzie związany w walce przeciwko samemu "pivot".

122. Natarcie na czołgi npla. Bezpośrednie natarcie na jednostki pancerne npla na ich własnym terenie doprowadza zwykle do ciężkich strat własnych i jest rzadko uwieńczone powodzeniem. Należy go unikać.

123. Cele ruchome. Cel ruchomy, taki jak W.J. npla przekraczająca linię frontu i posuwająca się, jest trudny jako przedmiot natarcia, ponieważ natarcie wymaga pewnego czasu do zmontowania, a sytuacja zmieni się prawdopodobnie do czasu rozpoczęcia natarcia.

FRONT NATARCIA.

124. Siła dyw. panc. w natarciu polega na skoncentrowanym użyciu brygady panc., wspartej działaniem innych broni. Zniechęcanie użycia czołgów w taki sposób prawie na pewno spowoduje ciężkie straty własne przy małych wynikach. Normalnie zatem dywizja powinna nacierać na froncie nie szerszym niż 1000 jardów za wyjątkiem wypadków, w których wiadomo jest, że opór jest słaby, lub gdy istnieje duża możliwość manewru.

SPOSÓB NATARCIA.

125. Kolejne fazy. Panujący teren, stanowiący przedmiot natarcia znajduje się zwykle w głębi pozycji npla lub poza nią. Jest prawie pewne, że odległość do tego przedmiotu od rejonu wyjścia natarcia będzie duża. Zbliżanie się do przedmiotu natarcia przybierze zatem zwykle formę serii skoków między przedmiotami pośrednimi, chyba, że opór jest tak słaby, że można zaryzykować głębokie przeniknięcie wprost do końcowego przedmiotu natarcia. Każdy z tych skoków musi być określonym działaniem.

Zwykłym sposobem jest opanowywanie każdego kolejnego przedmiotu pośredniego przez brygadę pancerną, przy gotowości artylerii do udzielenia wsparcia z "pivot" trzymanego już mocno przez brygadę piechoty. Kolejno zdobyty przedmiot pośredni powinien być tak długo trzymany przez baon zmot. lub przez pewną część brygady piechoty przydzieloną w tym celu do brygady pancerniej, dopóki brygada piechoty nie będzie mogła być podciągnięta z poprzedniego "pivot" dla zorganizowania solidnej obrony. Ta metoda kolejnych faz nie może wpłynąć na to, by natarcie odbywało się za wolno i za bardzo metodycznie. Kolejne "pivot" muszą być w zasięgu własnego ognia art. i mogą być wobec tego oddalone od siebie do 10.000 jardów, pozwalając na prowadzenie szybkiego działania.

126. Przekraczanie przeszkody. Tam, gdzie istnieje naturalna lub sztuczna przeszkoda ppanc., natarcie wykona brygada piechoty celem stworzenia przyczółka, podczas gdy bryg. panc. powinna czekać w pogotowiu do wykorzystania powodzenia piechoty. Tempo takiego natarcia jest z konieczności powolniejsze. Natarcie będzie przeprowadzone podobnie jak zwykłe natarcie piechoty.

127. Natarcie na doraźnie zorganizowaną obronę. Przy napotkaniu na doraźnie zorganizowaną obronę może zająć konieczność zorganizowania skoordynowanego natarcia brygady pancerniej i brygady piechoty, wspartych całą artylerią dywizji. Tego rodzaju natarcie odbywa się według ustalonych zasad, wymaga jednak w najwyższym stopniu starannego współdziałania i uzgodnienia w czasie na skutek wielkiej różnicy w szybkości między czołgami szybkimi a piechotą. Czołgi powinny mieć możliwość całkowitego wykorzystania swej ruchliwości, szybkości i siły manewru.

128. Bezpośrednie wsparcie piechoty dla brygady pancerniej. Przy nacieraniu na kolejne przedmioty czołgi potrzebują wsparcia piechoty dla oczyszczania ośrodków oporu i dla zajęcia i trzymania zdobytego terenu. Zasadniczo wsparcia tego dostarcza baon zmot., jednak brygada piechoty musi być przygotowana do dostarczenia dodatkowej

piechoty, jeżeli środki baonu zmot. byłyby niewystarczające. Czołgi powinny posuwać się swą największą szybkością. Posuwająca się za nimi piechota musi zatem być przygotowana do pozostania na swych pojazdach jak długo to możliwe, celem uniknięcia zwłoki przy wsparciu czołgów. Po spieszeniu i rozwinięciu, piechota musi być przygotowana do posuwania się na pewną określoną głębokość z szybkością 6 mil na godzinę. W terenie, w którym piechota musi być spieszona daleko od przedmiotu natarcia należy rozważyć możliwość przewiezienia jej na czołgach na taką odległość, z której może ona uderzyć na przedmiot.

ARTYLERIA.

129. Artyleria lekka. Natarcie brygady panc. powinno być wsparte maksymalnym do osiągnięcia wysiłkiem artylerii lekkiej. W tym samym czasie będą potrzebne działa do szybkiego ruchu w przód z brygadą piechoty dla podjęcia i trzymania terenu opawanego przez bryg. panc. Dwa pułki art. lekkiej dywizji pancerniej umożliwiają równoczesne wykonanie tych zadań. Panc. punkty obs. muszą towarzyszyć czołgom, aby móc skierować ogień obserwowany na te ośrodki oporu, które by powstrzymywały natarcie. Działa ppanc. npla są głównym niebezpieczeństwem dla brygady panc., jednakże ich wydajność może być łatwo zneutralizowana, jeśli zostaną oślepione. Wobec tego należy zrobić pełny użytek z zasłon dymnych. Gdy dyw. panc. usadowi się mocno na końcowym przedmiocie, powinna zrobić pełny użytek z ześrodkowanego ognia art. lekkiej celem nekowania dtw npla, rzutów służb, rejonów stanowisk art. lub komunikacyj, które mogą się znaleźć w jej zasięgu.

130. Artyleria ppanc. Artyleria ppanc. jest podstawą obrony każdego kolejnego "pivot" i ma być podciągnięta w pierwszym możliwym momencie. Działka ppanc. piechoty należy wzmocnić 6-funtówkami pułku ppanc. Pewna część tych dział powinna towarzyszyć czołowym elementom brygady piechoty, gdy ta posunie się do przejęcia nowego "pivot", lub nawet z piechotą zapewniającą bezpośrednie wsparcie brygady panc. w natarciu. Działa ppanc. mogą być też użyte zaczepnie we współdziałaniu z oddziałami saperów ..

i piechoty do stworzenia osłony skrzydła w czasie natarcia.

131. Artyleria plot. Kolejne "pivot", a w szczególności "pivot", które były końcowym przedmiotem natarcia, staną się prawdopodobnie celem silnych ataków lotniczych. Obrona ich czy to przy użyciu dział 20 mm. piechoty jak i dział 40 mm. pułku art. plot. musi być szybko zorganizowana. Pewna część obu typów dział musi posuwać się z pierwszym rzutem brygady piechoty w czasie jej posuwania się do zajęcia nowego "pivot".

WSPARCIE LOTNICZE.

132. Szybkość i zasięg brygady panc. w natarciu powoduje czasem trudności dla ciągłego wsparcia artylerii. Wsparcie lotnicze ze swym zasięgiem i elastycznością może zastąpić artylerię w tych warunkach. Trudno będzie ustalić z góry cele, przeto dyony wsparcia lotniczego muszą być przygotowane do zwalczania celów ukazujących się w czasie rozwoju natarcia. Wsparcie lotnicze będzie też wartościowe dla zagęszczenia ognia artylerii w natarciu na doraźnie zorganizowaną obronę.

Wsparcie lotnicze jest szczególnie wartościowe w zastosowaniu do łamania i dezorganizowania npla, grupującego się do natarcia na "pivot" lub przy gwałtownym uderzeniu na czołgi npla, zajmujące panujący teren. Dyon współpracy dywizji panc. musi być czynny w wynajdywaniu i meldowaniu celów nadających się do zwalczania z powietrza. Zaslony dymne wytwarzane z samolotów są często bardzo pożyteczne.

SAPERZY.

133. Niszczenie czołgów npla. Dopóki teren nie został zajęty przez W.J. piechoty, nie ma pewności, że da się przeszkodzić nplowi w akcji ratowniczej uszkodzonych czołgów. Muszą one zatem być natychmiast niszczone. Jest to ważne zadanie saperów w czasie natarcia. Specjalnie w tym celu zorganizowane patrole saperów muszą towarzyszyć brygadzie panc.

134. Pola minowe. Jeśli to możliwe, nie należy wprowadzać brygady panc. do natarcia na teren, gdzie są spodziewane pola minowe. Czasami będzie to nieuniknione i wtedy specjalne patrole muszą towarzyszyć brygadzie panc. z zadaniem oczyszczenia przejść przez pola minowe, wykonując to za pomocą "węża", lub ręcznie.

135. Zniszczenia na skrzydłach. Patrole saperskie, współdziałające z działami ppanc. i piechotą, mogą być często użyte do wykonania zniszczeń na skrzydłach. Zadaniem ich jest stworzenie przeszkód zapobiegających zagrożeniu dla natarcia własnego ze strony czołgów npla.

PANOWANIE NAD POLEM WALKI.

136. Jest sprawą pierwszorzędного znaczenia zapobiec rozproszeniu czołgów dywizji panc. Wszystkie unieruchomione czołgi muszą być zatem naprawione lub wyewakuowane w pierwszej nadarzającej się chwili. Może to być dokonane tylko wtedy, gdy pole walki jest trzymane przez czas wystarczający rzutom warsztatowym na wykonanie ich zadań. Jednostki ratownicze muszą być przygotowane do pracy na polu walki lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Wystarczy, jeśli brygada panc. będzie panować nad tym rejonem, a więc jeśli "pivot" będzie położone w odległości, umożliwiającej uderzenie z niego.

Czołgi mają pierwszeństwo w ratownictwie i ewakuacji.

POŚCIG.

137. Zasada ogólna. Gdy natarcie dyw. panc. miało powodzenie i zdeorganizowało npla, należy wykorzystać wszelkie możliwości dla przekształcenia dezorganizacji w ucieczkę i przejść do pościgu.

Działanie w tej fazie będzie bardziej śmiałe i więcej ryzykowne.

138. Wsparcie lotnicze. W czasie pościgu wszystkie będące w dyspozycji siły lot-

nicze powinny być ześrodkowane dla nękania npla, ponieważ w czasie tej fazy, bardziej niż w jakiegokolwiek innej, jest możliwe osiągnięcie rozstrzygających wyników przez przekształcenie pościgu w zupełny pogrom npla.

ROZDZIAŁ E. OBRONA.

139. W walce obronnej dywizja pancerna nie powinna stanowić części systemu obrony, lecz zachowana będzie w całości dla przeciwnatarcia.

Gdyby się okazało konieczne użycie dywizji jako części systemu obrony, to należy postąpić według zasad pkt. 68 - 84 niniejszej instrukcji, dotyczących dywizji w obronie. Gdy dywizja panc. jest w ten sposób użyta, to jest rzeczą najważniejszą, by bryg. panc. była zachowana w całości dla wykonania zadania przeciwnatarcia. Tylko w ten sposób będzie ona mogła działać rozstrzygająco i uniknąć wielkich strat w działaniu.

ROZDZIAŁ F. ODWROT.

140. Użycie dywizji pancernej w odwrocie opiera się na zasadach przeciwnatarcia. Będzie ona uderzać na npla możliwie ze skrzydła celem powstrzymania i zdeorganizowania go, po czym odewie się zupełnie, wycofując się w odpowiedni teren, skąd może to działanie powtórzyć.

Nie należy zezwolić jej na uwikłanie się w walkę opóźniającą.

Dywizja pancerna nie powinna być rozdzielona na dwa rzuty, ponieważ ma dostateczną szybkość, by działać jako całość i ma być w ten sposób użyta.

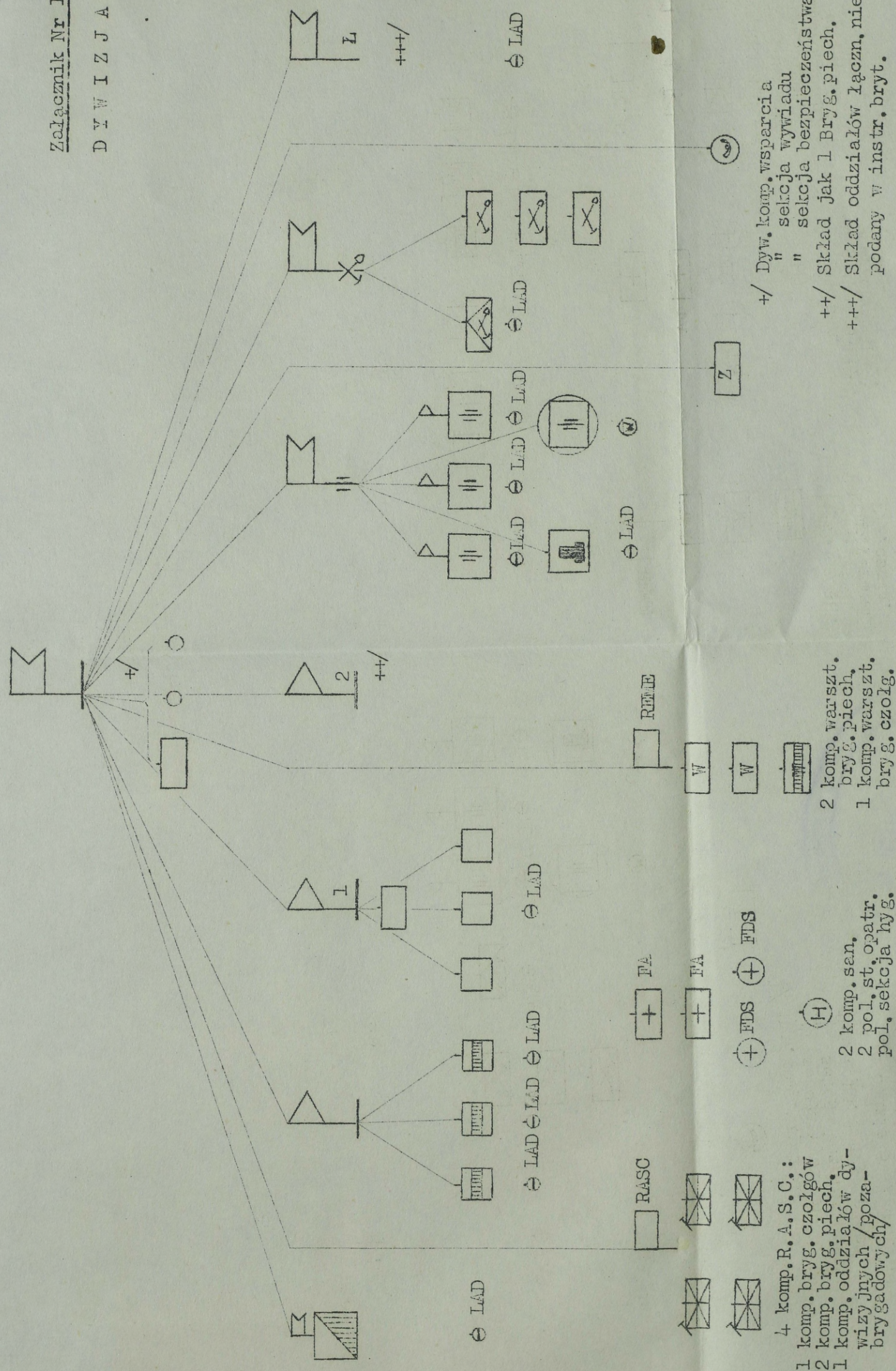
-----0000000-----

05967

Jan. broni K. S.

Załącznik Nr 1.

D Y W I Z J A .

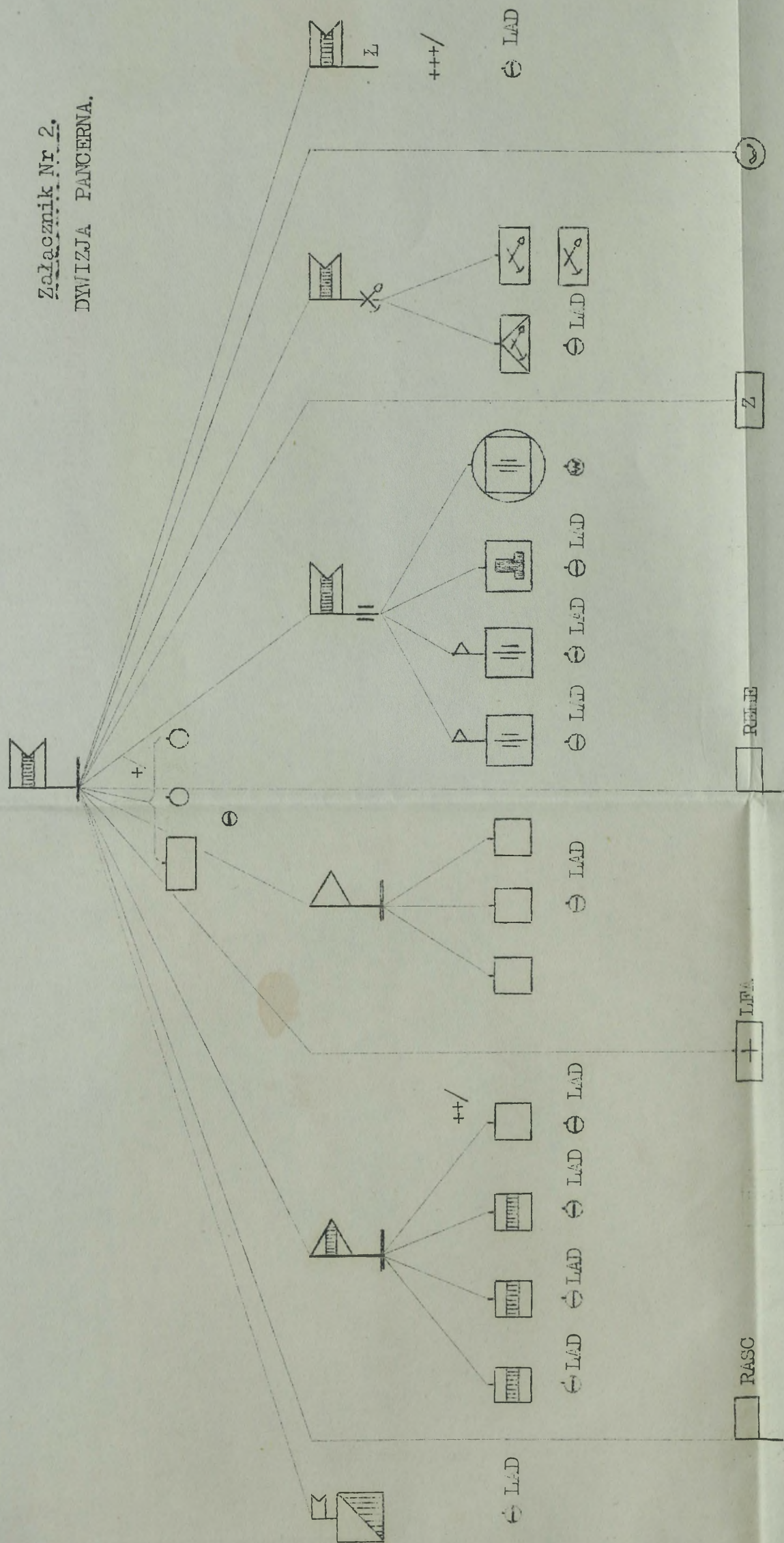
+/ Dyw. komp. wsparcia
 " sekcja wywiadu
 " sekcja bezpieczeństwa
 ++/ Skład jak 1 Bryg. piech.
 +++/ Skład oddziałów łączn. nie
 podany w instr. bryt.

2 komp. warszt.
 bryg. piech.
 1 komp. warszt.
 bryg. czołg.

2 komp. san.
 2 pol. st. opatr.
 pol. sekcja hyg.

4 komp. R.A.S.C.:
 1 komp. bryg. czołgów
 2 komp. bryg. piech.
 1 komp. oddziałów dy-
 wizyjnych / poza-
 brygadowych

Załącznik Nr 2.
DYWIZJA PANCERNA.

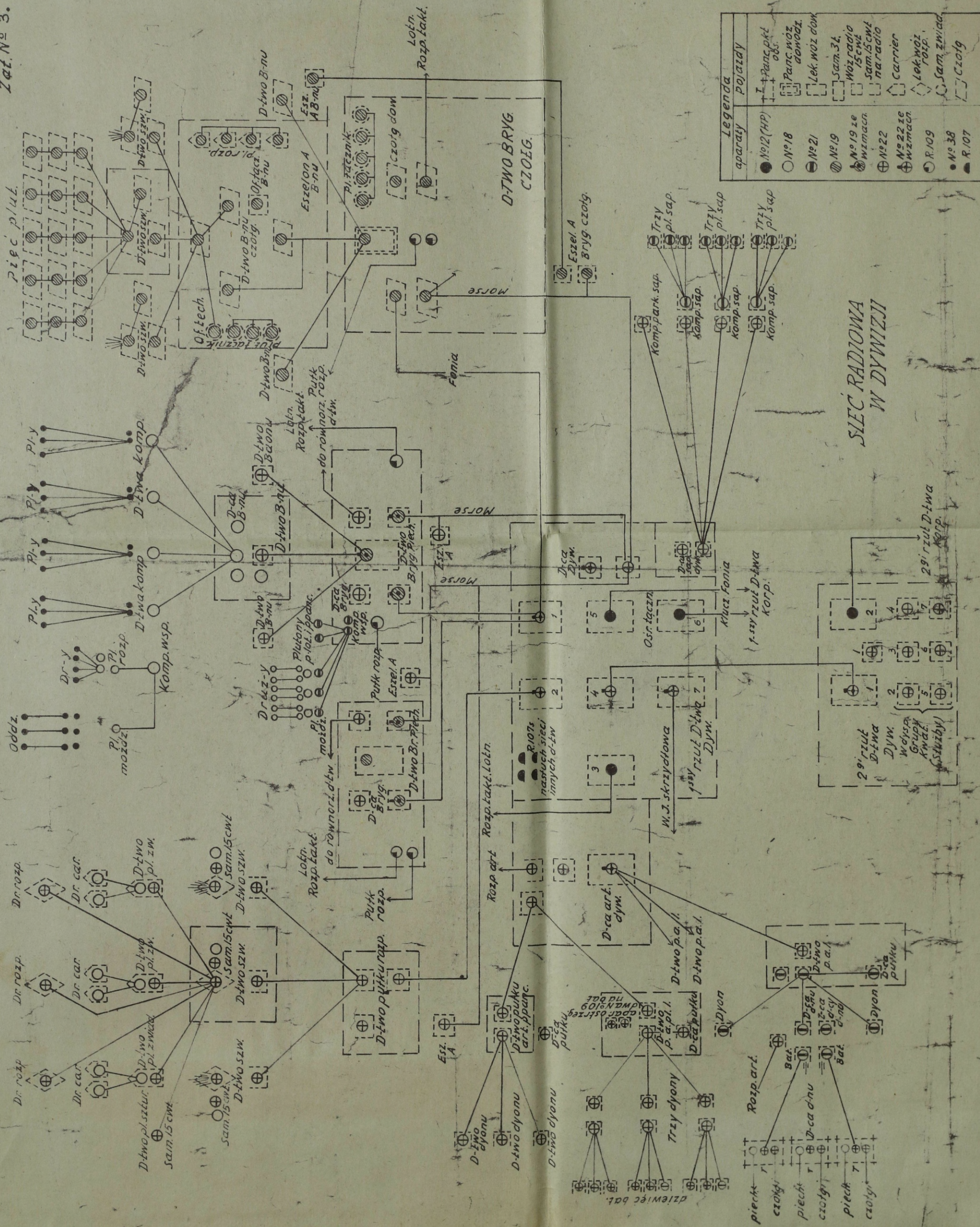

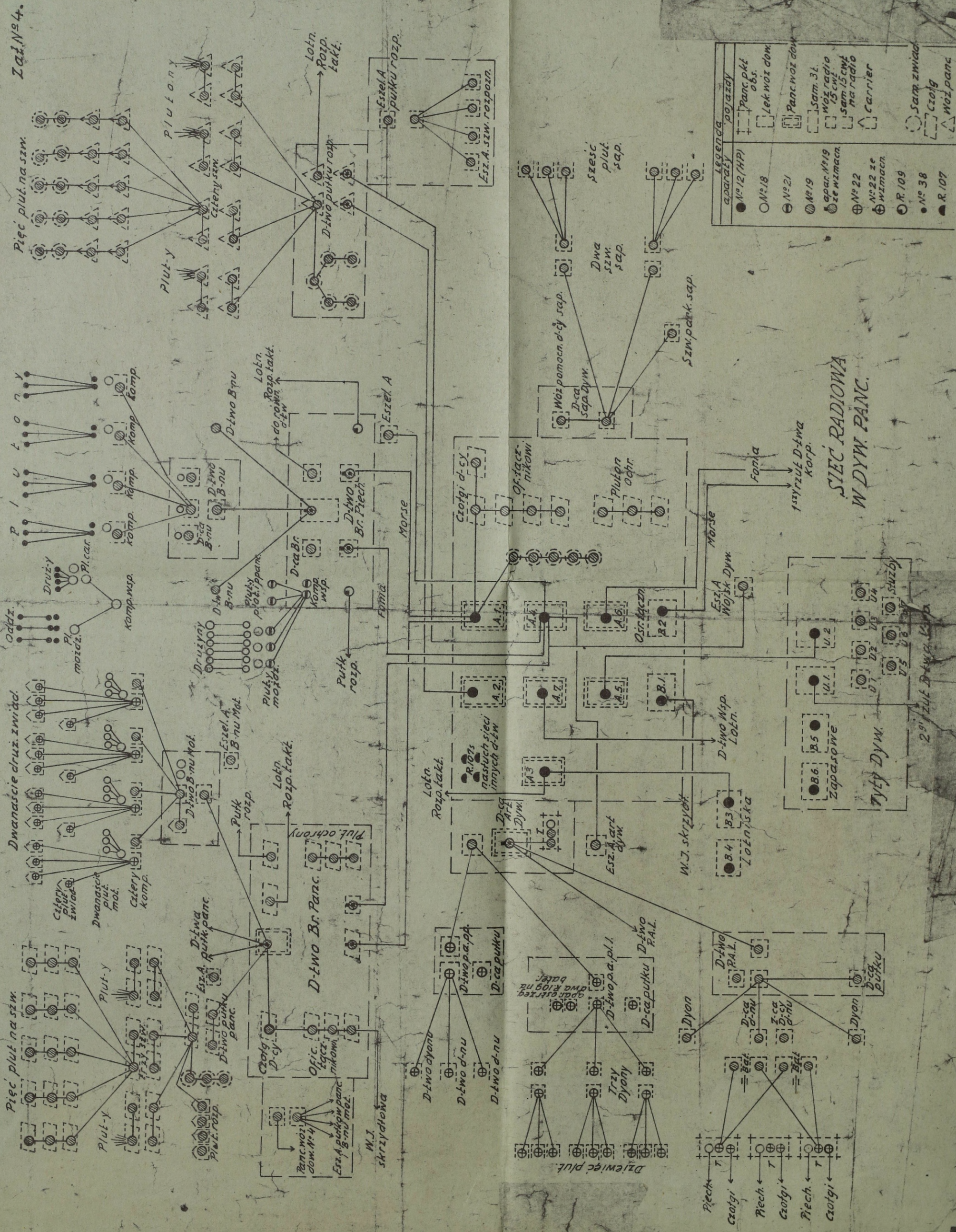
3 komp. R. A. S. C. :
1 komp. bryg. czołg.
1 komp. bryg. piech.
1 komp. oddziałów
dywizyjnych / po-
zebrygadowych

1 lekka komp. san.
1 komp. san.
pol. stacja opatr.
pol. sekcja hyg.

1 komp. warszt. br. czołg.
1 komp. warszt. br. piech.

+/ Dyw. komp. wsparcia
" sekcja wywiadu
" sekcja bezpieczeństwa
++/ Baon strzel. zmot.
+++/ Skład oddziałów łączn. nie po-
dany w instrukcji bryt.

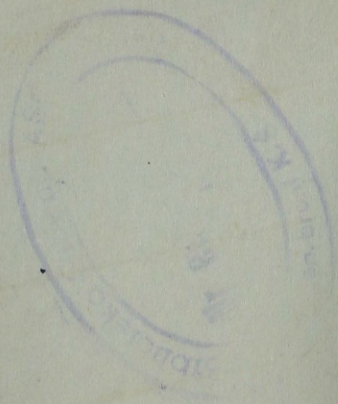

KOMISJA REGULAMINOWA PIECHOTY

65967

T	WOJSKO POLSKIE
	Sztab Generalny
	Biblioteka służbowa
Nr	1968

Inwentaryzacja
1954

KOMISJA REGULAMINOWA PIECHOTY

101-

KOMISJA REGULAMINOWA PIECHOTY

80020

Pr. p. am. 103
Wielki 10